

NOTAT

Dato: 12. september 2022

Til: Bestyrelsen

Fra: Administrationen

Evaluering af genbrugsstationers gebyrsystem for virksomheder

Indledning

Et flertal af Reno Djurs' bestyrelse besluttede på møde den 15. september 2021 (sag nr. 19-21),

- at den eksisterende abonnementsmodel for virksomheders brug af genbrugsstationer udfases og erstattes af en betaling-pr.-besøg-ordning,
- at den nye betalingsordning baseres på nummerpladeregistrering på alle genbrugsstationer,
- at Reno Djurs' allerede godkendte gebyr for et "sms-klip" (200 kr. ekskl. moms i 2022) er gældende i den nye ordning, samt
- at det nye gebyrsystem iværksættes med virkning fra 2022.

Efter det nye gebyrsystems idriftsættelse besluttede bestyrelsen på møde den 9. februar 2022 (sag nr. 5-22), at ordningen evalueres i løbet af 2022.

Brugerundersøgelse 2013

I 2012 blev det i medfør af lovgivningen frivilligt for virksomheder, om de mod betaling vil være tilmeldt kommunernes genbrugsstationer. Virksomheders betaling for adgangen til genbrugsstationerne skal ske enten som betaling pr. besøg eller som betaling af et abonnement eller kombinationer heraf.

Reno Djurs gennemførte i 2012 en brugerundersøgelse på genbrugsstationerne som grundlag for vurdering af gebyrerne for 2013. Brugerundersøgelsen fastslog blandt andet følgende:

- Virksomheder leverer 6 % af de samlede affaldsmængder på genbrugsstationerne.
- Det af virksomhederne leverede affald svarer til 18 % af omkostningerne til transport og behandling af affald (idet virksomheder gennemsnitligt set afleverer mere omkostningstungt affald end husholdningerne).
- Fordelt på mængden af affald udgør det af virksomhederne leverede affald 14 % af de samlede omkostninger på genbrugsstationerne (dvs. inkl. faste omkostninger til fx personale).

Brugerundersøgelse 2021

Reno Djurs gennemførte i sommeren 2021 en brugerundersøgelse på genbrugsstationerne. Med det udgangspunkt, at brugerundersøgelsens data kan betragtes som repræsentative for alle Reno Djurs' genbrugsstationer, kunne følgende konkluderes:

- Virksomheder leverer 14 % af de samlede affaldsmængder på genbrugsstationerne.
- Baseret på de af virksomhederne leverede affaldstyper repræsenterer det af virksomhederne leverede affald 21 % af genbrugsstationernes omkostninger.

Dermed er der følgende forhold mellem virksomhedernes brug af og betaling for genbrugsstationerne:

Virksomheder på genbrugsstationer 2021	Mio. kr. (ekskl. moms)
Gebyrbetaling	1,2
Omkostningstræk	9,7

Brugerundersøgelse 2022

Reno Djurs har i sommeren 2022 gennemført en ny brugerundersøgelse på genbrugsstationerne. Med det udgangspunkt, at brugerundersøgelsens data kan betragtes som repræsentative for alle Reno Djurs' genbrugsstationer, kan følgende konkluderes:

- Virksomheder leverer 4 % af de samlede affaldsmængder på genbrugsstationerne.
- Baseret på de af virksomhederne leverede affaldstyper repræsenterer det af virksomhederne leverede affald 6 % af genbrugsstationernes omkostninger.

Dermed er der følgende forhold mellem virksomhedernes brug af og betaling for genbrugsstationerne (baseret på data fra 1. halvår 2022 samt estimeret resultat for hele 2022):

Virksomheder på genbrugsstationer 2022	Mio. kr. (ekskl. moms)
Gebyrbetaling	1,6
Omkostningstræk	2,6

Affaldsmængder

De seneste to års brugerundersøgelser har vurderet affaldsmængdernes fordeling på henholdsvis borgere og virksomheder. Med skyldig hensyntagen til, at der er en vis usikkerhed i opgørelsesmetoden, kan mængdefordelingen mellem borgere og erhverv opgøres som følger:

Mængder genbrugsstationer (tons)	2021	2022	Ændring
Husholdninger	54.350	51.782	- 5 %
Virksomheder	8.848	2.158	- 76 %
I alt	63.198	53.940	- 15 %

De af virksomhederne leverede affaldsmængder er reduceret betydeligt fra 2021 til 2022, anskuet i både absolutte og relative tal. Det vurderes, at årsagen altovervejende kan henføres til det nye gebyrsystem.

Hvilke virksomheder bruger ordningen?

Nedenstående matrix angiver de betalende virksomheders fordeling på virksomhedstype (jf. cvr-registret) såvel som antallet af ansatte. Den anvendte fordeling af virksomhedstyper bygger Aarhus Kommune abonnementsordning, som på baggrund af brugerundersøgelser har differentieret de pågældende virksomhedstyper efter gennemsnitlige forskelle i affaldsmængder. Virksomhedstyperne er nærmere beskrevet under figuren.

Betaling 1. halvår	Antal ansatte						I alt
	0-1	2-4	5-9	10-19	20-49	>50	
Virksomhedstype 1	678	195	219	122	87	1	1.302
Virksomhedstype 2	199	24	67	17		16	323
Virksomhedstype 3	118	35	35	30	14	11	243
Øvrige virksomheder	975	301	254	256	209	235	2.230
I alt	1.970	555	575	425	310	263	4.098

Virksomhedstype 1:

- 433200 Tømrer- og bygningsnedkervirksomhed
- 433300 Udførelse af gulvbelægninger og vægbeklædning
- 433420 Glarmestervirksomhed
- 813000 Landskabspleje (anlægsgartnere)

Virksomhedstype 2:

- 432900 Anden bygningsinstallationsvirksomhed
- 439100 Tagdækningsvirksomhed
- 439910 Murere
- 439990 Anden bygge- og anlægsvirksomhed, som kræver specialisering

Virksomhedstype 3:

- 412000 Opførelse af bygninger
- 421100 Anlæg af veje og motorvej
- 421200 Anlæg af jernbaner og undergrundsbaner
- 421300 Anlæg af broer og tunneller
- 422100 Anlæg af ledningsnet til væsker
- 422200 Anlæg af ledningsnet til elektricitet og kommunikation
- 429100 Anlæg af vandveje, havne, diger og dæmninger
- 429900 Anden anlægsvirksomhed i.a.n.
- 432100 El-installation
- 432200 VVS- og blikkenslagerforretninger
- 433410 Malerforretninger

Øvrige

- Alle øvrige brancher, der ikke fremgår af abonnement type 1, 2 eller 3.

Andre betalingsmodeller

Reno Djurs har som bekendt ændret gebyrsystemet fra en abonnementsordning til en betaling pr. besøg-ordning. Der behøver ikke at være tale om enten-eller, idet en kombination af begge modeller kan være en mulighed. Affaldsaktørbekendtgørelsen fastslår, at "*Kommunalbestyrelsen bestemmer, om betalingen for adgangen sker som betaling pr. besøg eller som betaling af et abonnement eller kombinationer heraf*".

Som eksempel på en kombinationsmodel kan nævnes Assens Forsyning, som har valgt følgende differentiering:

Assens Forsyning

Abonnement (930 kr./år excl. moms)

- Små virksomheder med ingen eller 1 ansat ud over ejer og affaldsmængder svarende til affald fra en husstand.
- Virksomheder med 2-5 ansatte, hvis branchekode IKKE er bygge- eller anlægs-virksomhed

Klippekort (differentierede priser efter omfattede affaldstyper)

- Alle øvrige

Som eksempel på abonnementsmodeller kan nævnes Favrskov Forsyning og Randers Kommune, som har samme abonnementsordning, som differentierer gebyret efter virksomhedstype og det antal køretøjer, den enkelte virksomhed benytter:

Favrskov og Randers

- Mærkat for virksomheder med håndværkerrelaterede branchekoder: 7.600 kr. (efterfølgende mærkater koster 3.800 kr. pr. bil).
- Mærkat for øvrige virksomheder: 1.600 kr. (efterfølgende mærkater koster 800 kr. pr. bil).
- Mærkat for aflevering af op til 200 kg farligt affald (spildolie, maling og kemikalier): 1.000 kr. pr. mærkat.

Alle priser ekskl. moms.

Som et andet eksempel på en abonnementsmodel kan nævnes Kredsløb (Aarhus Kommune), som differentierer årsgebyret både efter virksomhedstype og efter antallet af ansatte. Kredsløbs gebyrmodel er vedlagt som bilag.